ID-DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Id-Dipartiment tal-Kurrikulu u l-eLearning
It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv
L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Sekondarji 2013

StudentBounty.com

Rotta

IT-TIELET SENA IL-ĠEOGRAFIJA (ĠENERALI) IL-ĦIN: Siegħa u nofs

L-Isem: ______________________________ Il-Klassi: ____________

Wieġeb il-mistoqsijiet kollha u ikteb ċar.
Din hija lista ta' kliem ġeografiku użat f'din il-karta tal-eżami u t-tifsira tiegħu bl-Ingliż.

Meridjan Ewlieni	Prime Meridian
Oġġett ta' livell superjuri	High order good
Oġġett tal-konsum	Low order goods
Post abitat	Settlement
Post panoramiku	Viewpoint
Post turistiku	Resort
Punti koordinati b'erba' numri	Four-figure grid reference
Punti koordinati b'sitt numri	Six-figure grid reference
Sfoljazzjoni/tmermir tal-blat folja folja	Exfoliation
Simboli tal-mapep	Map symbols
Tkissir il-blat bil-ġlata	Freeze thaw weathering
Tmermir bijoloġiku	Biological weathering
Tmermir kimiku	Chemical weathering
Xita Ċiklonika	Cyclonic Rainfall
Xita Konvezzjonali	Convectional Rainfall
Xita Orografika	Relief Rainfall

Taħriġ 1
Agħmel sing taħt it-tajba:

a. Il-Ġeografija fiżika hija dwar (fejn u kif jgħixu n-nies, il-karatteristiċi naturali tad-dinja, kif tuża l-atlas). (2)

b. Il-Ġeografija umana hija dwar (fejn u kif jgħixu n-nies, il-karatteristiċi naturali tad-dinja, kif tuża l-atlas). (2)

c. **Erba**' linji importanti ta' latitudni huma (it-Tropiku ta' Kaprikornu, il-Meridjan Ewlieni, iċ-Ċirku Artiku, iz-Zero Meridjan, il-Meridjan ta' Greenwich, il-Linja tad-Data Internazzjonali, it-Tropiku ta' Kankru, l-Ekwatur). (4)

www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

StudentBounty.com

Taħriġ 2

a. Disinn 1 juri li s-sħab jiġu f'forom u daqsijiet differenti.

Disinn 1

Semmi **żewġ** tipi ta' sħab. Agħmel sing taħt it-tajba:

(Sħab kumulattiv, Sħab ċirru, Sħab taż-żewġ nimbus, Sħab tan-nar, Sħab kumulu) (2)

b. Il-karatteristiċi fid-disinji t'hawn taħt jistgħu jaffettwaw it-temperatura u/jew ir-riħ.

Ħares sewwa lejn id-disinji u imla l-vojt bil-kliem ġeografiku mogħti.

Il-bini

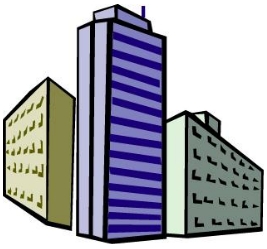

Disinn 2

Il-muntanji

Disinn 3

Wiċċ l-art

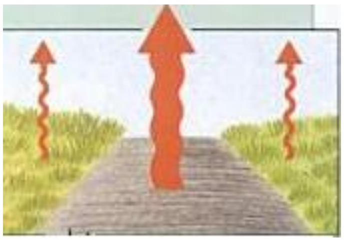

Disinn 4

Il-kenn

Disinn 5

Karatteristiċi	Kif jaffettwaw it-temperatura u/jew ir-riħ
	Uċuħ skuri jarmu aktar sħana.
	Inaqqas l-effett tar-riħ.
	Jarmu s-sħana u jsaħħnu l-inħawi.
	Aktar ma titla' fl-għoli, aktar tiksaħ l-arja.

(2)

www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

StudentBounty.com

c. Għal kull element tat-temp mogħti fit-tabella t’hawn taħt, ikteb l-istrument u l-kej kull element tat-temp. L-ewwel tnejn huma lesti bħala eżempju. Imla l-vojt ġeografiku mogħti fil-lista li ġejja:

barometru	**pluvjometru**	**mb**	**warda tal-irjieħ**	**° C**
anemometru	**termometru**	**forza**	**pinnur**	**mm**

L-element tat-temp	L-istrument tat-temp	Il-kejl użat
1. L-umdità	L-idrometru	%
2. Ix-xemx	Ir-reġistratur ta’ dijet ix-xemx	sigħat ta’ xemx
3. It-temperatura		
4. Ix-xita		
5. Il-qawwa tar-riħ		
6. Id-direzzjoni tar-riħ		
7. Il-pressjoni tal-arja		

(10)

Taħriġ 3

a. Qabbel il-kliem mat-tifsira t-tajba:

Kliem		Tifsira
1. Post abitat huwa		l-art li fuqha hu mibni post.
2. Il-funzjoni hija		post fejn nimportaw u nesportaw il-merkanzija.
3. Is-sit huwa		fejn jgħixu n-nies.
4. Belt industrijali hija		fejn in-nies imorru għal btala biex jistrieħu.
5. Port huwa		post fejn hemm ħafna fabbriki.
6. Post turistiku huwa		l-attività ekonomika ewlenija tal-lokalità.

(12)

www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

StudentBounty.com

b. Agħti **żewġ** eżempji ta' *oġġetti tal-konsum* u **żewġ** eżempji ta' *oġġetti ta' livell sup*
l-vojt bil-kliem mogħti fil-lista li ġejja:

karozza, ħobż, gazzetti, għamara

Oġġetti tal-konsum		
Oġġetti ta' livelli superjuri		

(2)

Taħriġ 4

Ħdejn kull tip ta' tmermir tal-blat, agħżel u ikteb it-tifsira t-tajba minn fost dawn li ġejjin:

iseħħ meta pjanti u annimali jmermru l-blat.
huwa meta l-ilma jinbidel f'silġ, jespandi u jdgħajjef il-blat.
huwa meta l-blat jitmermer minħabba l-azzjoni tal-ilma u l-gass.
huwa meta saffi ta' blat jitqaxxru mill-wiċċ.

Tipi ta' tmermir	**Tifsira**
Tkissir il-blat bil-ġlata	
Sfoljazzjoni	
Tmermir kimiku	
Tmermir bijoloġiku	

(4)

Taħriġ 5

Aħdem dan it-taħriġ.

a. Ikteb l-ismijiet tas-saffi tal-blat ta' Malta f'Disinn 6 hawn taħt.
Agħżel minn: **Qawwi ta' Fuq, Żonqor, Tafli, Franka, Il-Ġebla s-Safra (Rina/Ramli).**

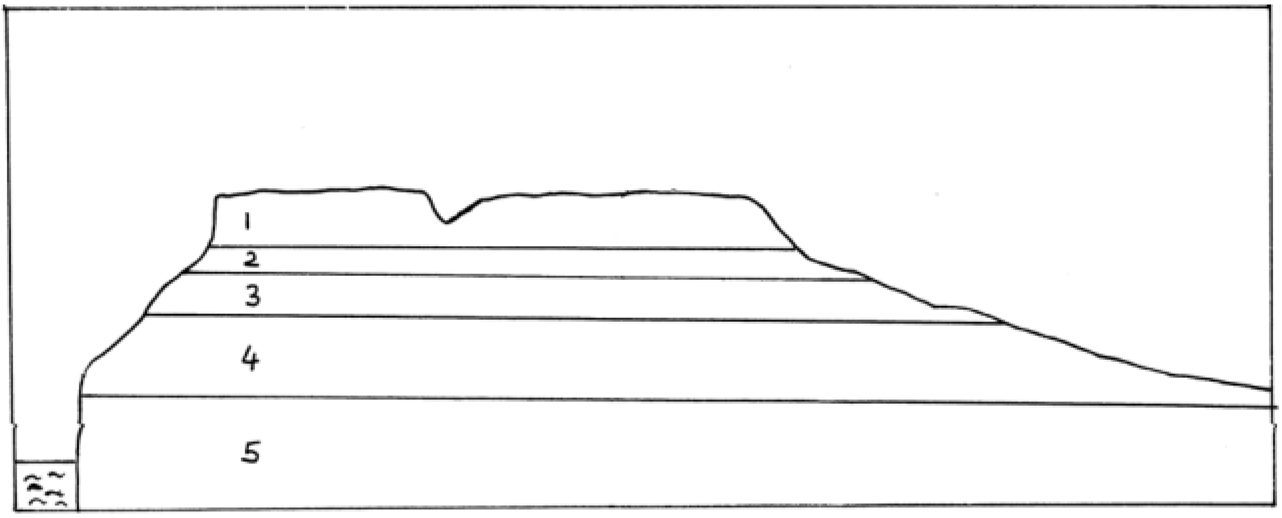

Disinn 6

(5)

www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

StudentBounty.com

b. Xi tfisser il-kelma **impermeabbli**?

____

c. (Il-Qawwi ta' Fuq, Iż-Żonqor, It-Tafli, Il-Ġebla s-Safra) huwa blat impermeabbli fil-Gżejjer Maltin. (1)

d. L-ilma maħżun fil-blat jissejjaħ ______________________________________. (2)

e. Semmi **t-tliet** tipi ewlenin ta' blat li nsibu fid-dinja.

____(3)

f. Il-blat kollu ta' Malta huwa (blat tal-franka, blat tafli, blat sedimentarju, blat vulkaniku). (1)

g. Agħti l-użu ta' **wieħed** mill-blat li nsibu f'Malta.

____ (2)

Taħriġ 6

Ħares lejn id-disinji t'hawn taħt li juru t-tliet tipi ta' xita.

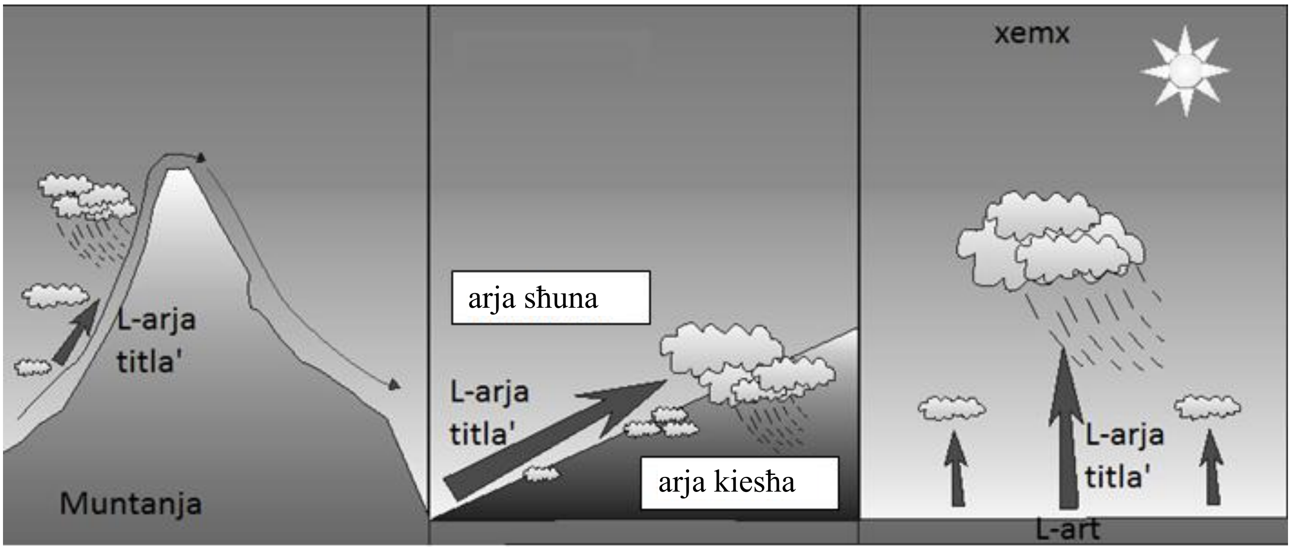

Disinn 7 Disinn 8 Disinn 9

a. Fit-tabella ikteb t-tip ta' xita murija f'kull disinn.

Agħżel minn : **Xita Ċiklonika** **Xita Konvezzjonali** **Xita Orografika**

Disinn 7	
Disinn 8	
Disinn 9	

(3)

www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

b. Spjega kif isseħħ ix-xita billi timla l-vojt ta' dawn il-paragrafi. Uża l-kliem mogħtija li ġejja:

front	**sħuna**	**ix-xita**	**tibred**
kiesħa	**il-kondensazzjoni**	**tiksaħ**	**ix-xemx**
ix-xita	**muntanja**	**togħla**	**l-art**

(i) **Ix-Xita Ċiklonika** hija meta l-arja niedja u ___________________ togħla hekk kif tiltaqa' ma' arja ___________________ u tqila. L-arja li tkun tielgħa tibred, tikkondensa u tagħmel ___________________. Il-post fejn l-arja kiesħa u sħuna jiltaqgħu jissejjaħ ___________________.

(ii) **Fix-Xita Orografika**, l-arja niedja jkollha togħla mal-___________________. Hija u togħla ___________________. Minħabba f'hekk issir ___________________, jifforma s-sħab u tagħmel ___________________.

(iii) **Fix-Xita Konvezzjonali**, ___________________ issaħħan ___________________. L-arja sħuna ___________________ għax hi ħafifa. L-arja ___________________, tikkondensa u tagħmel ix-xita. (12)

Taħriġ 7

a. **Diversi rotot marbutin flimkien jiffurmaw netwerk ta' trasport.**

Dawn is-sentenzi jispjegaw id-differenza bejn netwerk ta' densità **baxxa** u netwerk ta' densità **għolja**. Imla l-vojt ta' dawn is-sentenzi bit-tip ta' netwerk.

Netwerk ta' densità _____________ għandu ħafna rotot u rabtiet.

Netwerk ta' densità _____________ għandu ftit rotot u rabtiet. (2)

StudentBounty.com
www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

StudentBounty.com

b. Fid-disinji t'hawn taħt jidhru żewġ pajjiżi (Disinn 10: Pajjiż A u Disinn 11: Pajj[illegible] netwerk ta' densità baxxa f'pajjiż A u netwerk ta' densità għolja f'pajjiż B.

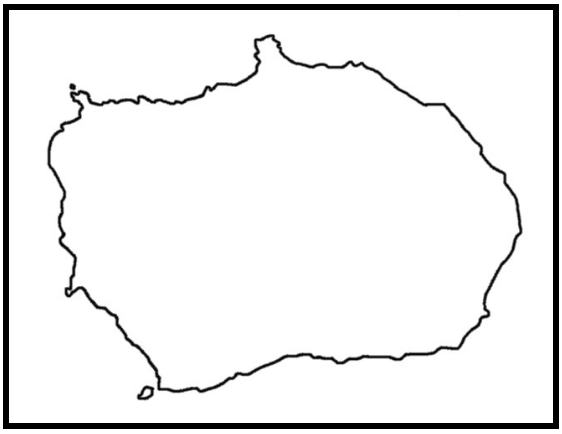

Disinn 10: Pajjiż A

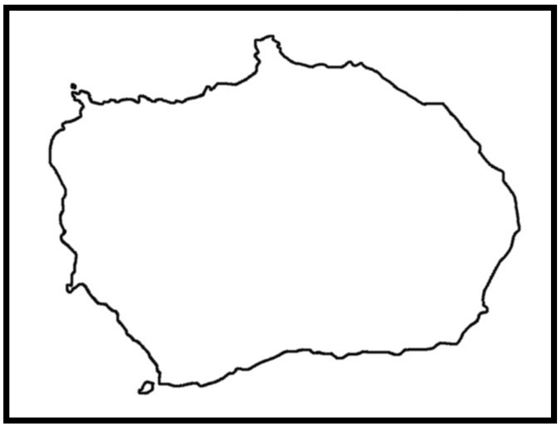

Disinn 11: Pajjiż B

(4)

Taħriġ 8

Eżamina bir-reqqa l-Mappa tad-Dinja (Disinn 12, f'paġna 8) li turi tlettax-il xmara importanti.

a. Agħżel **tliet** xmajjar u ikteb l-isem u n-numru tagħhom fit-tabella ta' hawn taħt kif muri fl-eżempju. (3)

b. Fl-aħħar kolonna tat-tabella ikteb l-isem tal-kontinent li fih tinsab ix-xmara kif muri fl-eżempju.

(3)

Isem ix-xmara	Numru fuq il-mappa	Il-kontinent fejn ix-xmara tgħaddi
Żambesi	9	L-Afrika

www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

StudentBounty.com

Disinn 12 - Mappa tad-Dinja

Taħriġ 9

Studja bir-reqqa l-mappa (Disinn 13, f'paġna 10) u wieġeb dawn il-mistoqsijiet.

a. Agħżel il-punti koordinati **b'erba' numri** ta':

Fenton Barns	8151, 5181, 8252, 5282
Eldbottle Wood	5085, 8550, 8651, 5186
Lamb (gżira)	5487, 8754 , 8653, 5386
Broad Wood	8550, 5085, 8449, 4984

(4)

b. Agħżel il-punti koordinati **b'sitt numri** ta':

sit għall-karavans	844542 , 542844 , 518856
mitħna	553828, 554854, 512842

(4)

www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

StudentBounty.com

c. Din il-mappa għandha skala ta' 1:50000 jew 1ċm jirrappreżenta ½ km (0.5km). Agħti d-distanza dritta minn West Fenton (GR 498818) sa Kingston (GR 542823).

Id-distanza f'ċentimetri ______________

Id-distanza f'kilometri ______________

(3)

d. Agħti d-direzzjoni tal-boxxla:

minn *Highfield* (GR 5483) għal *Oatfield* (GR 5184)	
minn *Longskelly Rocks* (GR 5086) għal *Black Rocks* (GR 4884)	
minn *Williamstone Fm* (GR 5384) għal *Kingston Fm* (GR 5382)	
miċ-ċentru ta' informazzjoni (GR 5585) għall-post panoramiku (GR 5584)	

(4)

e. Pinġi s-simbolu użat fuq il-mapep li juri **sit għall-pikniks**.

(1)

f. Jekk timxi mill-kappella (GR 5381) sa *Highfield* (GR 5483), tkun tiela' 'l fuq jew nieżel 'l isfel?

____________________________ (1)

www.StudentBounty.com
Homework Help & Pastpapers

StudentBounty.com

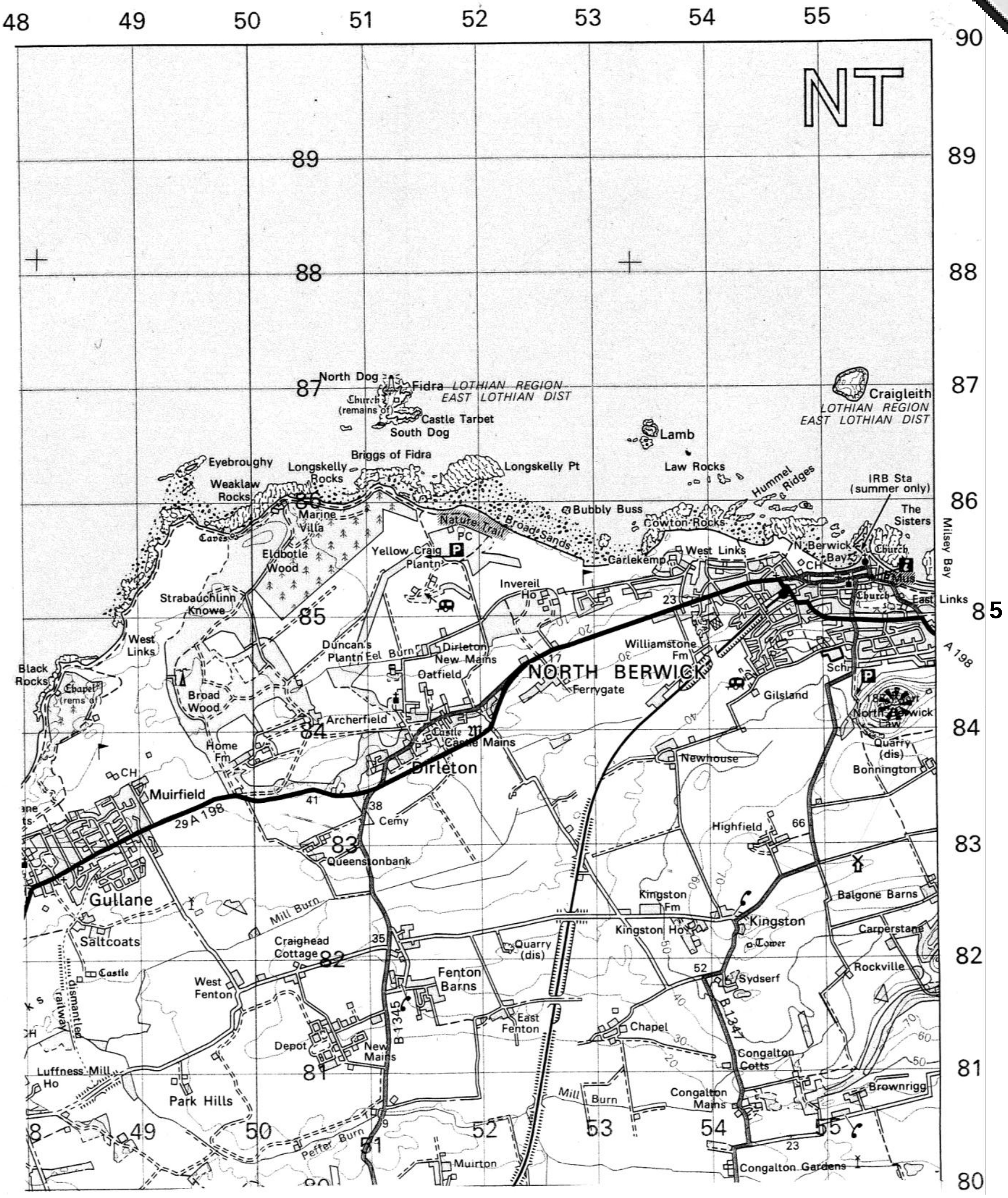

Disinn 13